

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 20

DOM
2020-01-30
Meddelad i Stockholm

Sida 1 (12)
Mål nr
20446-19

SÖKANDE

Consid AB, 556599-4307

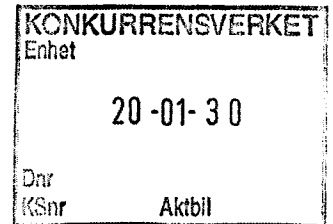
Ombud: Advokaterna Markus Garfvé och Fredrik Winroth
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

Försvarsmakten
107 85 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 1149143

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd20.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Försvarmakten genomför en upphandling, för den egna myndigheten samt för Försvarets materielverks räkning, av ramavtal avseende digitala kanaler, dnr FM2019-11098. Upphandlingen sker genom ett öppet förfarande där det anbud med bästa förhållande mellan pris och kvalitet ska antas. Enligt tilldelningsbeslut den 29 augusti 2019 gick Consid AB (bolaget) inte vidare till utvärderingsfasen eftersom bolaget inte uppnått minimipöängen hos en av de angivna referenserna.

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen görs om. Som grund för yrkandet anges att Försvarmakten inte har angett någon gräns för den kvantitet av tjänster som kan beställas och att avsaknaden av maximal avropsvolym medför obegränsade möjligheter för avropsberättigade att använda ramavtalet utan att en ny upphandling behöver genomföras, en ny upphandling i vilken bolaget hade kunnat lämna anbud.

Försvarmakten anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför att man har preciserat den totala kvantitet som kan bli aktuell för ramavtalet, att bolagets anbud rätteligen har förkastats och att bolaget således inte lidit eller riskerat att lida skada samt att bolaget, genom att inte påtala bristen förrän efter tilldelningsbeslutet, inte har uppfyllt sin omsorgsplikt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för bedömningen

I mål om överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, gäller som huvudregel att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (RÅ 2009 ref. 69). Förvaltningsrätten har därmed att

pröva om det på grundval av vad bolaget anfört är visat att Försvarmakten har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och om detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU).

De grundläggande principerna innebär att den upphandlande myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingen ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (4 kap. 1 § LOU).

Ramavtalet

I upphandlingsdokumenten anges att ramavtalet syftar till att förse Försvarmakten med en helhetslösning för förvaltning och teknisk utveckling av webbplatser, appar och andra digitala medier, och att leverantören på uppdrag av Försvarmakten ska stödja arbetet med utveckling, implementering och förvaltning av digitala medier. Det anges bl.a. att arbetet kommer att ske löpande och inte i isolerade projekt samt att flera olika utvecklingsinitiativ kan vara i gång samtidigt och vara beroende av varandra.

I anbudsinfördran anges att det uppskattade totala värdet är ca 10 miljoner kr per avtalsår, men att Försvarmakten och Försvarets materielverk inte garanterar någon volym. Ramavtalet gäller i två år från undertecknandet, med möjlighet till förlängning på oförändrade villkor i ytterligare två år.

Avrop kommer enligt ramavtalet att ske genom inköps- och arbetsorder. I inköpsordern ska parterna precisera och konkretisera vad det särskilda uppdraget/uppdragen omfattar. I arbetsordern ska upphandlande myndighet precisera och konkretisera vad de särskilda tjänsterna omfattar.

Kravet på angivande av kvantitet i ramavtal

Bestämmelser och praxis

Det finns inget explicit krav i LOU på att det i ett ramavtal ska framgå den totala kvantitet som ramavtalet omfattar. Även om det saknas en uttrycklig reglering i den nationella lagstiftningen måste det prövas om upphandlingen strider mot någon av de grundläggande principerna som följer av EU-rätten och som kommer till uttryck i 4 kap. 1 § LOU.

Enligt artikel 33.1 i direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG är ett ramavtal ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattade kvantiteter (jfr 1 kap. 20 § LOU).

EU-domstolen har i dom den 19 december 2018, *Antitrust och Coopservice*, C-216/17, EU:C:2018:1034 (*Coopservice*), uttalat att den upphandlande myndigheten i ett ramavtal är tvungen att precisera den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt. Enligt EU-domstolen skulle öppenhetsprincipen och principen om likabehandling av de ekonomiska aktörer som berörs av ingåendet av ramavtalet åsidosättas om den upphandlande myndighet som från början var part i ramavtalet inte angav den totala kvantitet som avtalet avsåg.

Försvarsmakten påtalar att *Coopservice* gäller tolkning av det numera upphävda direktivet 2004/18/EG, vilket skiljer sig från nu gällande direktiv. Förvaltningsrätten bedömer emellertid att de aktuella bestämmelserna i allt väsentligt motsvarar bestämmelserna i 2004 års direktiv, och att EU-domstolens uttalanden i *Coopservice* därför är av fortsatt intresse.

Vad parterna anför

Bolaget anför i huvudsak följande. Försvarmakten har i upphandlingen inte angett den totala kvantitet som kan bli aktuell att avropa från ramavtalet. Denna underlåtelse är i strid med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna eftersom en leverantör har ett berättigat intresse av att kunna avgöra hur stor avropsvolym ramavtalet kan generera. EU-domstolens uttalanden i *Coopservice* ska tolkas så att både maximal kvantitet och högsta belopp ska anges av den upphandlande myndigheten. Den upphandlande myndighet måste också ange den största totala avropsvolymen som är tillåten under ramavtalet, och när de fastställda avropsvolymerna uppnåtts ska en ny upphandling genomföras. Genom att Försvarmakten inte har angett någon sådan gräns, utan endast en uppskattning av värdet, uppfyller upphandlingen inte kravet på transparens.

Försvarmakten invänder i huvudsak följande. Det EU-domstolen i *Coopservice* avser med kvantitet är värdet på ramavtalet och det är därför avtalets totala värde som ska anges, inte maximal avropsvolym. Information om ramavtalets värde framgår av anbudsinfordran genom att det anges vara fråga om ett uppskattat totalt värde om ca 10 miljoner kronor per avtalsår. Eftersom avtalets potentiella löptid är fyra år omfattar avtalet således ett totalt värde om totalt 40 miljoner kronor. En rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör vet med denna information den förväntade omfattningen av upphandlingen och har således kunnat bedöma om det är affärsmässigt motiverat att lämna ett anbud.

Konkurrensverkets och Upphandlingsmyndighetens tolkning av Coopservice

Konkurrensverket har i ett ställningstagande (2019:1) uttalat hur myndigheten anser att *Coopservice* ska tolkas. Enligt Konkurrensverket följer det av EU-domstolens dom att en upphandlande myndighet som är part i ett

ramavtal är skyldig att precisera den totala kvantitet och det högsta belopp som avtalet omfattar. Upphandlingsmyndigheten (Vägledning nr 2019:3) anser att kvantitet är synonymt med ”mängd och ”omfattning” och att uppskattad kvantitet – som också kan utgöra ramavtalets takvolym – i första hand bör anges på sådant sätt, men att ett ramavtals takvolym som ett alternativ bör kunna anges i form av ett värde under förutsättning att det är tillräckligt transparent i det enskilda fallet.

Förvaltningsrättens tolkning av Coopservice

Det står i och med EU-domstolens avgörande i *Coopservice* klart att en upphandlande myndighet har en skyldighet att ange den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt.

Ett ramavtal är enligt direktiv 2014/24/EU ett avtal som ingås i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, *uppskattade* kvantiteter. Av EU-domstolens dom i *Coopservice* följer att angivandet av uppskattad kvantitet av tjänster som ramavtalet avser inte är frivillig (punkterna 57–59).

EU-domstolens uttalande att en upphandlande myndighet är tvungen att precisera den totala kvantiteten bör dock inte förstås på så sätt att det är en exakt kvantitet som ska fastställas. Det framgår av själva definitionen av ramavtal i direktivet att det är fråga om uppskattade kvantiteter. Det följer dessutom av ett ramavtals natur att det sällan kan bli fråga om något annat än en uppskattning av volymer. Denna tolkning överensstämmer också med den uppfattning Konkurrensverket ger uttryck för i sitt ställningstagande (s. 8), nämligen att ramavtalsparten endast är skyldig att göra en rimlig uppskattning av den förväntade kvantiteten. Förvaltningsrätten delar bolagets uppfattning om att *Coopservice* ytterst handlar om hur transparensprincipen ska förstås (jfr punkterna 63–64 i domen).

Förvaltningsrättens bedömning

Den aktuella upphandlingen avser ett ramavtal där efterföljande kontrakt fullgörs genom konsult- och projektledningsuppdrag med ersättning per timme enligt tre olika nivåer beroende på konsultroll. Frågan är om Försvarsmakten i upphandlingsdokumenten har preciserat den totala kvantiteten på ett tillräckligt transparent sätt.

I likhet med Upphandlingsmyndigheten anser förvaltningsrätten att kvantitet i första hand är synonymt med ”mängd eller ”omfattning”. Bolaget har anfört att kvantiteten i förevarande mål utgörs av antalet timmar. Det är inte förvaltningsrättens uppgift att bestämma hur ramavtalets totala kvantitet borde ha preciserats, men man hade t.ex. kunnat tänka sig en uppskattning av det antal uppdrag eller det antal konsulttimmar det kan bli fråga om att avropa under ramavtalsperioden.

Försvarsmakten har inte preciserat omfattningen på något annat sätt än genom ett uppskattat värde per år. Upphandlingsmyndigheten har i sin vägledning visserligen anfört att just konsultupphandlingar, där anbud med kortare erfarenhet och lägre pris konkurrerar med anbud med längre erfarenhet och högre pris, skulle kunna vara ett exempel på en situation där det kan vara mer transparent att ange volymen som ett värde än i form av till exempel antal eller timmar (s. 18–19).

Om en anbudsgivare är intresserad av hur många konsulttimmar per år det kan bli fråga om finns visserligen möjligheten att, genom att utgå från det uppskattade värdet per år, räkna ut det totala antalet timmar utifrån sina egna offererade timpriser. Det förutsätter dock att anbudsgivaren kan förutse den relativa fördelningen i tid mellan de olika kategorier av konsulter som kommer att anlitas för uppdragen. Det framstår också som bakvänt att en anbudsgivare ska behöva räkna ut den upphandlande myndighetens behov

utifrån sina egna anbudspriser. Det är slutligen svårt att se hur Försvarmakten själva kunnat komma fram till ett totalt uppskattat värde utan att ha en uppfattning om t.ex. antalet timmar som kan komma att avropas.

Förvaltningsrätten finner sammantaget att Försvarmakten borde ha preciserat den totala omfattningen av de tjänster som kan komma att avropas genom ramavtalet på ett tydligare sätt. Genom att endast ange ett totalt uppskattat värde per år har omfattningen av de tjänster som kan avropas inte varit förutsebar. Den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt har därmed inte framgått med tillräcklig tydlighet i upphandlingen. Detta får i enlighet med EU-domstolens uttalanden i *Coopservice* anses strida mot öppenhetsprincipen och principen om likabehandling.

Har bolaget lidit skada?

Utgångspunkter för bedömningen

Skaderekvisitet i det konkurrensuppsökande skedet är förhållandevis lågt ställt. För att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga är det dock inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, utan sökanden ska visa att han har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats. Det förutsätts att sökanden konkretiserar på vilket sätt påstådda brister har medfört att sökanden har lidit eller kan komma att lida skada (HFD 2013 ref. 53).

Vad parterna anför

Bolaget har inte ens påstått att ett annorlunda utformat anbud skulle ha lämnats om upphandlingsdokumenten hade innehållit en angiven total kvantitet eller en takvolym. Bolaget menar i stället att avsaknaden av

maximal avropsvolym medför obegränsade möjligheter för Försvarmakten att använda ramavtalet utan att en ny upphandling behöver genomföras, och att bolaget i en sådan upphandling hade kunnat lämna ett anbud.

Försvarmakten invänder att konkurrensen inte har begränsats eftersom värdet på ramavtalet har angetts och att ett överskridande av detta värde kan bli föremål för prövning enligt LOU i fall det är fråga om en otillåten direktupphandling.

Coopservice och takvolym

EU-domstolen uttalar i *Coopservice* att den upphandlande myndigheten, om ett ramavtal sluts med en enda ekonomisk aktör, endast kan handla inom gränsen för en viss kvantitet och att när denna gräns har nåtts har ramavtalet inte längre någon verkan. Detta uttalande är inte svar på någon av de frågor som ställdes till domstolen, utan ett av argumenten till stöd för domstolens slutsats att angivande av uppskattad kvantitet inte är frivillig, men följer enligt domstolen av artikel 32.3 i direktiv 2004/18/EG (motsvaras av artikel 33.3 i direktiv 2014/24/EU).

Upphandlingsmyndighetens tolkning av *Coopservice* är att det högsta uppskattade värde som anges i en annons inte per automatik utgör en takvolym som kan kopplas till ramavtalets giltighet. För att uppskattat värde ska anses avse ramavtalets takvolym bör det enligt upphandlingsmyndigheten vara tydligt att det är den upphandlande myndighetens avsikt.

Det framgår inte att Försvarmakten haft en sådan avsikt med sin uppgift om att det totala värdet är ca 10 miljoner kr per avtalsår. Det framstår dock som orimligt att en upphandlande myndighet skulle komma i ett annat eller bättre läge genom att underlåta att ange en total kvantitet, eller genom att inte tydligt uttrycka sin avsikt med att precisera det totala värdet på

ramavtalet. Man måste enligt förvaltningsrättens mening skilja på EU-domstolens slutsats att det inte är frivilligt att precisera (uppskattad) total kvantitet och uttalandet om att vissa typer av ramavtal inte längre har någon verkan när gränsen för en viss kvantitet har nåtts. Det kan av avgörandet i *Coopservice* inte utläsas någon skyldighet för upphandlande myndighet att, utöver total kvantitet, även ange en takvolym/maximal volym. Att ramavtal som sluts med en enda leverantör kan sluta ha verkan, åtminstone i en upphandlingsrättslig mening, när en viss kvantitet uppnåtts tycks snarare vara en direkt konsekvens av direktiven på upphandlingsområdet.

Förvaltningsrätten anser att rättsläget är oklart vad gäller frågan om vilka konsekvenser som följer av att en upphandlande myndighet inte preciserar total kvantitet på annat sätt än genom ett uppskattat totalt värde. Givet att ett ramavtal som sluts med en enda leverantör inte längre har någon verkan när angiven total kvantitet (eller ”viss kvantitet”, vilket är det uttryck domstolen använder i *Coopservice*, punkt 61) har uppnåtts bör dock Försvarsmaktens uppskattade totala värde likställas med en sådan gräns utöver vilken ytterligare tjänster inte får avropas.

Förvaltningsrättens bedömning av skada

Bolagets argument för att man kan komma att lida skada bygger på följande antagande. Bolaget riskerar att stängas ute från möjligheten att konkurrera om kontrakt i en kommande upphandling, som skulle ha kunnat bli aktuell tidigare än vid utgången av ramavtalets löptid. Detta under förutsättning att det i ramavtalet hade angetts en takvolym och att en sådan volym uppnåtts innan utgången av den tid ramavtalet gäller.

Förvaltningsrätten anser att den skada bolaget anser sig kunna komma att lida inte är tillräckligt konkret. Denna slutsats har rätten kommit fram till av följande skäl.

För det första kan det ifrågasättas om en anbudsgivare kan riskera att lida skada utan att ens göra gällande att man skulle haft en möjlighet att tilldelas kontraktet i den aktuella upphandlingen.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2017 ref. 62 funnit att en förutsättning för att en leverantör ska ha rätt att få en viss upphandling överprövad är att denne har eller har haft ett intresse av att tilldelas kontrakt i *samma* upphandling. Avgörandet tar visserligen sikte på talerätten och Högsta förvaltningsdomstolen stannar vid slutsatsen att det krävs ett intresse av att tilldelas kontrakt i samma upphandling för att talerätt ska föreligga. Man behövde således inte ta ställning till om bolaget kunde anse sig ha lidit eller kunna komma att lida skada.

Bestämmelserna om talerätt i LOU har sin bakgrund i artikel 1.3 i direktiv 89/665/EEG (rättsmedelsdirektivet). I artikeln anges att prövningsförfarandena ska vara tillgängliga på de villkor som medlemsstaterna själva anger, åtminstone för var och en som har eller har haft intresse av att få ingå *ett visst avtal* och som har lidit skada eller riskerar att lida skada till följd av en påstådd överträdelse. Om det för talerätt krävs intresse av att tilldelas kontrakt i den upphandling man begär överprövning av bör även den skada man påstår sig riskera att lida vara kopplad till samma upphandling.

För det andra bör Försvarsmaktens angivande av ett uppskattat totalt värde per år kunna likställas med en sådan gräns utöver vilken ytterligare tjänster inte får avropas, dvs. i båda fallen bör avrop därefter kunna betraktas som otillåtna direktupphandlingar och kunna angripas med stöd av LOU. Även av detta skäl kan det ifrågasättas om bolaget riskerar att lida skada.

För det tredje framstår den skada bolaget anser sig riskera som alltför hypotetisk för att skaderekvisitet ska kunna anses vara uppfyllt. Skadan är nämligen inte bara hänförlig till en framtida upphandling utan också

beroende av att gränsen för den totala kvantitet som hade fått avropats, om en sådan hade angetts på ett korrekt sätt av Försvarsmakten, skulle ha uppnåtts inom ramavtalstiden. Även om skada har ansetts föreligga i praxis från kammarrätterna i fall då ramavtal slutits för en otillåtet lång tid (se t.ex. Kammarrätten i Stockholm, mål nr 5609–5629-10) är det inte självklart att det synsättet kan utsträckas till att gälla även den nu aktuella situationen. Det framstår dessutom som tveksamt om denna praxis utgör gällande rätt efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2017 ref. 62.

Förvaltningsrätten finner sammantaget att bolaget inte på ett tillräckligt konkret sätt har visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada med anledning av den brist i upphandlingsdokumenten som påtalats.

Slutsatser

Förvaltningsrätten finner att det finns brister i Försvarsmaktens upphandling vad avser framförallt transparens och att bristen är hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet, men att bolaget inte har visat att denna brist har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Förutsättningar för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU föreligger således inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Karl Lundberg
Rådman

Johanna Broo har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.